

INTRODUCCIÓ

El **treball de recerca** (TR) és una de les àrees obligatòries del nou Batxillerat que, sobre 10, es valora com a 0'1 de la nota global del cicle, sumat al 0'9 que forma el conjunt de les assignatures. Tot i que es desenvoluparà principalment durant el segon any del Batxillerat, és molt convenient que es vagi preparant durant l'últim trimestre de primer i els mesos de l'estiu, especialment en les tasques de definició del tema concret i de la recollida d'informació: ja sigui bibliografia, articles, estadístiques, etc.; o bé les dades dels experiments que es vulguin dur a terme. Així serà més fàcil la realització definitiva del treball durant el curs acadèmic: ordenar, interpretar i sintetitzar el material de base recollit; així com la redacció definitiva del treball en forma adequada, que seran orientats pel professor que dirigeix el TR.

ELECCIÓ DEL TEMA

En primer lloc cal decidir l'àmbit temàtic de preferència, que pot classificar-se, a grans trets, en aquestes variants:

- Emmotllar-se a una assignatura determinada del pla d'estudis: Física, Literatura, etc.
- Ser interdisciplinari: Biologia i Química; Història i Literatura, etc.
- Pertànyer a algun aspecte de la realitat passada o actual que pugui ser interessant.

Un cop decidit, convé una primera presa de contacte amb el tema per veure'n les seves possibilitats reals de ser treballat: informació disponible, grau de dificultat en relació a les pròpies capacitats, abast proporcionat a un treball d'aquesta mena: ni massa ampli ni excessivament especialitzat. Haurem, doncs, de llegir articles, revisar bibliografia, buscar informació a Internet, estudiar arxius... en funció de la mena de treball que vulguem realitzar. Això ens permetrà anar definint el tema concret del nostre TR, que haurà d'acotar un aspecte concret del camp temàtic escollit que es pugui elaborar adequadament en l'extensió del treball i que ens sembli interessant. Així, haurem de ser capaços de:

- Delimitar el tema concret.
- Formular un problema a investigar.

- Disposar d'un material de base suficient: fonts, dades, bibliografia, etc.
- Estar orientats sobre la feina a fer.

Evidentment, en funció de la mena de treball que vulguem dur a terme, hi haurà exigències diferents. En general, els TR poden ser:

- **Analítics:** Treballar un camp força concret, en el qual volem aportar un estudi detallat d'un aspecte, partint de materials de primera mà, ja inèdits, ja editats: estadístiques, textos, documents, dades recollides per un mateix, etc. Solen ser treballs de tipus científic. El rigor en els procediments experimentals, els criteris d'investigació i les conclusions acuradament fonamentades són elements determinants.
- **Sintètics:** Ofereixen una visió de conjunt del tema a través d'una bibliografia seleccionada. La claredat i el criteri de la síntesi, així com l'amplitud i validesa de les fonts consultades, són els elements bàsics d'un treball sintètic ben fet.

ELABORACIÓ DEL TREBALL

L'elaboració del TR a partir de la informació reunida cal fer-la en dues etapes successives: elaboració de guions de treball i redacció. Per a la primera part no es poden donar unes normes estrictes, donat que les metodologies i formes de treballar són molt diferents. Pot servir el següent guió:

- Definir bé l'objectiu del treball, una vegada disposem de tota la informació reunida o, si més no, més rellevant.
- Establir un quadre sinòptic en el qual es defineixin les parts en què quedarà dividit el treball, mirant de fer servir criteris raonables i homogenis.
- Fer la mateixa estructuració en cada capítol, en la mesura en què vagi agafant forma.

Per a la feina prèvia es poden fer servir aquests criteris:

- Mireu d'escriure totes les idees que us vinguin al cap, encara que de moment no en sapigüeu l'ús concret que en donareu.

- Escriviu les idees o comentaris en un llenguatge objectiu i el més clar possible.
- Preneu nota clara i completa de totes les referències bibliogràfiques i documentals que feu servir.
- Arxiveu ordenadament tot el material que aneu produint i recollint. El sistema de fitxes és potser el més eficaç, ja que permet guardar la informació d'una forma fàcil de consultar, que facilita reorganitzar el material o afegir-ne de nou sense problemes. Convé establir uns criteris per ordenar les fitxes de manera clara, i indicar-lo en la part superior.

SINOPSI DEL TREBALL DE RECERCA

Investigació

Tema

Delimitació del tema

Fonts

Formulació del problema
per investigar
Lectura preparatòria

Esquema del treball

Recopilació de fonts i dades

Registre de la informació recollida

Redacció

Esquemes
Pla general-Pla detallat
Apectes complementaris

Borrador
Pàgina del títol

Resum
Cos/Mètodes/resultats
Conclusió
Il·lustracions
Apèndix
Documentació
Índex

Revisió i edició
Correcció de proves
Còpia final

ESTRUCTURACIÓ DEL TREBALL

Ens anirà bé saber la forma que hem de donar finalment al nostre treball, per tal d'anar arxivant el material i distribuir les idees i continguts al lloc més adient que hauran d'ocupar finalment.

Els elements constitutius han de ser

- **La Portada:** Ha d'incloure: títol, nom i cognoms, curs, grup, matèria i data de presentació.
- **Introducció-Objectius:** Breu exposició del contingut del treball que permeti fer-se idea clara del conjunt, així com l'interès de la recerca.
- **Cos del treball:** Gruix de les aportacions del TR, estructurat en capítols, apartats, paràgrafs, etc. Els criteris d'estructuració han de ser homogenis, amb títols aclaridors i un sistema clar d'enumeració dels apartats.
- **Conclusions:** Síntesi final d'allò a què s'ha arribat i dels problemes oberts o pensats que es deriven de la feina feta.
- **Bibliografia:** veure el document "COM ES PRESENTA UN LLISTAT BIBLIOGRÀFIC?"
- **Apèndix:** on constin els materials que permeten ampliar punts importants o comprovar les afirmacions fetes al cos del treball: textos, documents, altres fonts.
- **Índex general:** Situat al final, amb el títol dels diferents apartats i la pàgina on cadascun comença.

Els criteris de presentació són:

- Els treballs han de ser presentats en fulls Din A-4 blancs, a una sola cara escrita a doble espai. Les cites llargues i les notes a peu a un espai.
- En principi, escrits amb ordinador o mecanografiats amb tinta negra, llevat dels dibuixos i il·lustracions, que es mirarà de distribuir de forma clara en el foli.
- Deixeu dos centímetres de marge dret i inferior i tres d'esquerra i superior.
- Els títols s'han d'escriure en majúscules i els subtítols en minúscula i subratllats o en negreta.
- Totes les planes han d'anar numerades, centrant el número a la part inferior. (La portada no té número).
- Si hi ha bibliografia, anirà al final. Ordenar alfabèticament els llibres consultats.
- El darrer full del treball serà en blanc.

Aspectes complementaris:

- **Les citacions:** Entre cometes, literals i sense comentaris afegits, indicant-ne la font. Pot indicar-se bé a continuació, bé mitjançant notes numerades correlativament, a peu de plana o en una pàgina al final del treball i abans de la bibliografia.
- **Les notes a peu de plana:** Poden contenir l'origen de les citacions o bé aclariments o ampliacions d'aspectes que són innecessaris en el fil de la redacció del treball. Han de ser concises i clares.

CRITERIS GENERALS D'AVUACIÓ

També és convenient que des de bon començament tinguem presents els criteris principals que es tindran en compte a l'hora de l'avaluació del TR.

- Els procediments de recerca: la metodologia emprada.
- La responsabilitat i regularitat en la feina que s'ha dut a terme.
- La iniciativa i creativitat que es demostra.
- La capacitat d'organització de la feina.

- Ús adequat de recursos: llibres, treball de camp o de laboratori, etc.
- Capacitat de resoldre els problemes que es presentin durant la recerca.

Juntament amb aquests, a l'avaluació final també es valoraran els següents:

- Correcta organització del dossier presentat.
- Estructura lògica del contingut.
- Ús de la llengua i precisió de la terminologia específica.
- Aparell iconogràfic i gràfic de suport.
- Netedat, claredat i presentació.
- Capacitat de síntesi i analítica.
- Valoració crítica de les aportacions el treball.

En funció de la matèria triada hi haurà variants tant en el tipus de contingut, com en les fonts i procediments. El professorat tindrà en compte aquestes variants. De tota manera, qualsevol treball ben realitzat hauria de poder respondre amb èxit a aquests comentaris:

- El problema de recerca ha estat formulat de manera clara i precisa en la introducció del TR i és adient per ser treballat en un escrit de les característiques del TR.
- L'enfoc de la recerca ha estat ben escollit i és adequat al problema plantejat en el TR.
- S'ha presentat un raonament que és pertinent al problema d'investigació. Està ben desenvolupat i organitzat, és convincent i expressat amb claredat. Quan ha d'avaluar informació o idees, ho fa amb raons consistents.
- S'ha formulat una conclusió coherent amb el raonament o explicació aportada en el treball, i indica les qüestions que romanen sense resoldre i els interrogants sorgits en la recerca.
- Quan cal aportar material il·lustratiu, està ben presentat i aprofitat. Totes les planes estan numerades i les referències es fan de manera uniforme segons un mètode establert. La bibliografia –si cal– sembla incloure totes les obres consultades i n'indica les dades completes. L'annex conté la informació necessària per recolzar el text del TR.
- La presentació i netedat formal del TR és excel·lent.

AVALUACIÓ DEL TREBALL DE RECERCA

NOM DE L'AUTOR:

GRUP:

TÍTOL:

EXPOSICIÓ ORAL 10%

1. Domini de la comunicació oral.
2. Qualitat de la síntesi exposada.
3. Material de suport: esquemes, etc.

TOTAL:

CRITERIS

PUNTUACIÓ PARCIAL

GLOBAL

A) FORMALS EXTERNES 10%

1. Enquadernació.
2. Domini dels recursos informàtics
3. Notes al peu, títols, numeració.
4. Homogeneïtat formal.
5. Distribució de l'espai: elegància.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

TOTAL:

B) FORMALS INTERNES 20%

1. Claredat de capítols i apartats.
2. Ortografia i Símbols específics.
3. Precisió de la terminologia.
4. Qualitat de la redacció.
5. Correcció de cites i bibliografia.

TOTAL:

MANERA DE TREBALLAR 20%

1. Iniciativa personal.
2. Constància i distribució de la feina.
3. Control del material: arxiu de notes...
4. Autonomia en afrontar problemes.
5. Recerca de fonts.

TOTAL:

CONTINGUTS 40%

1. Títol. Subtítol.
2. Introducció clara i global.
3. Cos del treball: Impressió de conjunt.
 - 3.1. Vàlua de les aportacions al tema.
 - 3.2. Consistència metodològica.
 - 3.3. Atenció al context teòric del treball.
4. Rellevància de les conclusions.
5. Coherència de recerca i conclusions.

TOTAL:

NOTA DEL TREBALL